

Stichting Cultuurzaam onderschrijft de Code Diversiteit en Inclusie

Met de Code Diversiteit & Inclusie maken we de cultuursector meer inclusief. We streven in ons werkgebied naar een culturele sector waarin iedereen toegang heeft tot cultuureducatie en amateurkunst. Ongeacht achtergrond, geaardheid, geloofsovertuiging, handicap, financiële situatie en beschikbaarheid van vervoer.

In onze visie op de Code Diversiteit en Inclusie staat centraal dat de culturele sector een afspiegeling moet zijn van de samenleving. We omarmen en waarderen de verschillen. In onze activiteiten leggen we de nadruk op de uitdaging van de verbeelding en culturele ontmoetingen. We realiseren ons ook dat onze activiteiten nooit 100 % inclusief voor alle doelgroepen kunnen zijn, omdat we vanuit de kunsten werken. Dat zou de waarde van kunsten als kritische reflector op de samenleving ondermijnen. 'Juist waar het schuurt, ontstaat glans', vindt Cultuurzaam. Wel gaan we bewust om met deze waarde. Dat betekent dat we keuzes vooraf kunnen onderbouwen en uitleggen. En soms zelfs doelgroepen waarschuwen.

Cultuurparticipatie

Om inclusiviteit te bevorderen, richten we ons op het wegnemen van drempels en zoeken we actief de inwoners op die mogelijk drempels ervaren actief. Door middel van ontmoetingen met diverse doelgroepen onderzoeken we welke obstakels er zijn. En hoe we die wegnemen. We willen graag leren van verschillende gezichtspunten.

Cultuureducatie

Door onze inzet groeien *alle* kinderen in ons werkgebied op met kunst en cultuur op school en in de kinderopvang. Kinderen volgen o.a. culturele workshops op school en bezoeken voorstellingen in theaters of musea in de provincie. Deze kennismaking verlaagt drempels om later zelfstandig culturele activiteiten te ondernemen.

Personeel

Er is nauwelijks sprake van een cultureel divers samenstelling van het team van vaste medewerkers van de drie verbonden stichtingen en van de medewerkers, bestuur en Raad van Toezicht van Stichting Cultuurzaam. Bovendien is de meerderheid van de medewerkers vrouwelijk. We hebben geen voorkeursbeleid in de werving van nieuw personeel om specifiek personen uit een etnische of culturele minderheidsgroepen, mensen met een beperking of chronische ziekte of juist mannen aan te trekken. Wel werken we eraan om onze eigen diversiteit te vergroten via de zzp'ers uit ons netwerk, die worden ingezet bij onze projecten.

K&C

Eén van de verbonden stichtingen heeft in 2023 een diversiteits-scan laten uitvoeren

om de eigen inclusiviteit te toetsen. Daaruit bleek dat K&C al het een en ander doet om sociale ongelijkheid te verminderen. Maar we zijn er nog niet. Zo zouden we meer mensen met verschillende culturele achtergronden kunnen inschakelen bij onze werkzaamheden. Hier hebben wij oog voor. De diversiteits-scan wordt elke vier jaar herhaald.

Aan de slag

Cultuurzaam ziet diversiteit en inclusie als een continue verbeterproces waarbij het stappenplan van de Code Diversiteit en Inclusie onze leidraad is. De rollen die we aannemen zijn:

1. Aanjager: Cultuurzaam heeft een voorbeeldfunctie voor het werkveld met betrekking tot de toepassing van de Code Diversiteit en Inclusie.

Acties:

→ Beschrijving van de kenmerken van de omgeving in termen van diversiteit en inclusie en hoe wij ons tot die omgeving verhouden: diversiteitsscan van ons werkveld (2024/2025)

→ Jaarlijks kiezen we specifieke doelgroep(en) en via onderzoekende ontmoetingen ontdekken we in hoeverre deze doelgroepen zich door Cultuurzaam gezien en gewaardeerd voelen. (1 x per jaar)

→ Projectontwikkeling met het culturele veld in samenwerking met de doelgroep om concrete participatiedrempels te verlagen (jaarlijks één project).

→ Advisering van het werkveld met betrekking tot het toepassen van de code (minimaal drie adviezen per jaar)

2. Werkgever: bewustzijn vergroten in de organisatie

→ Werkgroep diversiteit samenstellen met directie, P&O en twee medewerkers (per direct).

→ Uitvoering diversiteitscan per organisatie en vanuit de scan concrete doelen bepalen (2025 en 2029).

→ Jaarlijkse studiedag om bewustzijn te vergroten en gezamenlijke actiepunten te kiezen (jaarlijks).

→ Monitoring van bewustzijn via functioneringsgesprekken en projectevaluaties. (jaarlijks)

→ Per organisatie een jaarlijkse groei m.b.t. de inzet van zzp'ers met een andere culturele achtergrond (nulmeting in 2025)

→ In het jaarverslag reflecteren we op de voortgang (jaarlijks)

3. Verbinder: gebruik van inclusieve taal wordt de standaard

→ trainingen in het gebruik van B1-taal

→ beeldmateriaal wordt in alle communicatie-uitingen getoetst op inclusiviteit

Fair Practice Code

De Fair Practice Code is een richtlijn voor het ondernemen en werken in de kunst- en cultuursector. Het doel is te zorgen dat creatieve ondernemers zich kunnen blijven ontwikkelen en genoeg verdienen. Stichting Cultuurzaam volgt niet alleen de Fair Practice Code als werkgever en als opdrachtgever. Wij zijn ook actief pleitbezorger voor de toepassing van de code in Groningen en Drenthe.

1. Werkgever

Wij volgen de cao Kunsteducatie en de cao Sociaal Werk. We werken aan een organisatiecultuur die gericht is op voortdurend leren en verbeteren op individueel, groeps- en organisatieniveau. We zien het belang van het reflecteren op de positie in het culturele veld en het nemen van verantwoordelijkheid en solidariteit ten opzichte van andere betrokkenen.

2. Opdrachtgever

Wij zetten ons in voor een betere arbeidsmarktpositie van culturele zelfstandige professionals (zzp'ers). Standaard ontvangen zzp'ers € 55 per uur (2024), maar dit kan afwijken bij grotere opdrachten die meerdere maanden beslaan of bij specifieke opdrachten die juist om meer expertise vragen. Dit is ook het basistarief in de programma's Cultuureducatie met Kwaliteit in Groningen en Drenthe.

3. Adviseur

We adviseren gemeenten en provincies bij het toepassen van de Fair Practice Code in het cultuurbeleid en subsidieregelingen. We coachen zzp'ers in ondernemerschap en het gebruik van de tool en bevorderen goed opdrachtgeverschap bij overheden, culturele partners en scholen. We ondersteunen zzp'ers in netwerken, waarbij we hen aanmoedigen te werken volgens de principes van de Fair Practice Code. Ook zetten we ons in om culturele zzp'ers te helpen naar vast werk. Een voorbeeld is de opleiding Kunstdocent in het PO, waarbij zzp'ers worden opgeleid voor een vaste baan in het onderwijs. We werken samen met kunstvakopleidingen en de FNV voor wat betreft de scholing 'Weet wat je waard bent' voor jonge kunstenaars.

Eén van de bestuurders van Cultuurzaam is lid van de landelijke Ketentafel Cultuureducatie en Amateurkunst van Platform ACCT. Zo hebben we bijgedragen aan een tarieventool voor onze sector. Wij adviseren over het gebruik van deze tool in ons werkgebied onder zzp'ers, overheden, culturele instellingen en scholen. Tevens monitoren we het gebruik van de tool, waarbij we aan Platform ACCT de resultaten terugkoppelen.

Ons streven is dat de principes van de Fair Practice Code in 2029 leidend zijn voor het cultuurbeleid in onze provincies en gemeenten en voor afspraken tussen culturele zzp'ers en opdrachtgevers in ons werkgebied.

Code Cultural Governance

Stichting Cultuurzaam geeft op de volgende wijze invulling aan de Code Cultural Governance:

- integer en transparant handelen, met oog voor de belangen van alle betrokkenen (de stakeholders);
- goed werkgeverschap naar alle medewerkers;
- deskundigheid in bestuur en toezicht;
- effectief bestuur en toezicht, waarover ook verantwoording wordt afgelegd;
- effectiviteit in het realiseren van missie, doelstellingen en efficiënte besteding van (publieke) middelen.

Uitgangspunten van een bewuste omgang met de governance code zijn:

1. Duidelijke verdeling van taken en bevoegdheden tussen uitvoering, bestuur en toezicht. De bestuurlijke verantwoordelijkheden zijn beschreven in het bestuursreglement. Stichting Cultuurzaam heeft een Raad van Toezicht die fungeert als werkgever, toezichthouder en klankbord voor het bestuur. De Raad denkt actief mee en houdt toezicht op het beleid, de strategie en de financiën van de stichtingen;

2. Onafhankelijkheid van het toezicht en het vermijden van belangenverstremeling. De Raad beoordeelt onafhankelijk hoe Cultuurzaam en de verbonden stichtingen hun maatschappelijke taken vervullen. Nevenfuncties van bestuurders en Raad van Toezicht-leden worden openbaar gepubliceerd. De Raad heeft een Toezichtsvisie die jaarlijks wordt geëvalueerd in overleg tussen directie en Raad van Toezicht

3. Het waarborgen van deskundigheid en diversiteit in de samenstelling van de Raad van Toezicht.

De Raad van Toezicht is professioneel en divers samengesteld (expertise, leeftijd, man/vrouw verhouding en geografische spreiding in het werkgebied) en houdt op gepaste afstand toezicht.

4. Een goed georganiseerde, onafhankelijke financiële controle.

De Raad van Toezicht is opdrachtgever voor een accountant die jaarlijks de controle verzorgt. Een accountant is maximaal acht jaar aan Cultuurzaam verbonden.

5. Publieke verantwoording door de organisatie.

De drie verbonden stichtingen binnen Cultuurzaam hebben een ANBI status en verplichten zich daarom het beleidsplan, het jaarverslag en de jaarrekening op de website te publiceren. Het jaarverslag verantwoordt de toepassing van de Cultural Governance Code op het functioneren van bestuur en Raad van Toezicht, overleg met belanghebbenden, risicobeheersing en beloningsbeleid. Hiermee waarborgt Stichting Cultuurzaam transparantie en integriteit in haar bestuurlijke processen.

6. Een veilige werkomgeving

Sociale veiligheid is bepalend voor de kwaliteit van dienstverlening en het raakt het functioneren van bestuurder, Raad van Toelicht-lid tot medewerker. Het is een cruciaal onderdeel van de interne arbeidsverhoudingen en cultuur. Cultuurzaam staat voor een sociaal veilige en gezonde werkomgeving waarin medewerkers respectvol met elkaar omgaan, zichzelf kunnen zijn, fysiek en mentaal gezond zijn, fouten mogen maken en hun vakmanschap optimaal kunnen inbrengen in hun betekenisvolle werk. Sociale veiligheid betekent ook integer gedrag stimuleren en het goede kunnen doen, zowel in de organisatie als in het werkveld.